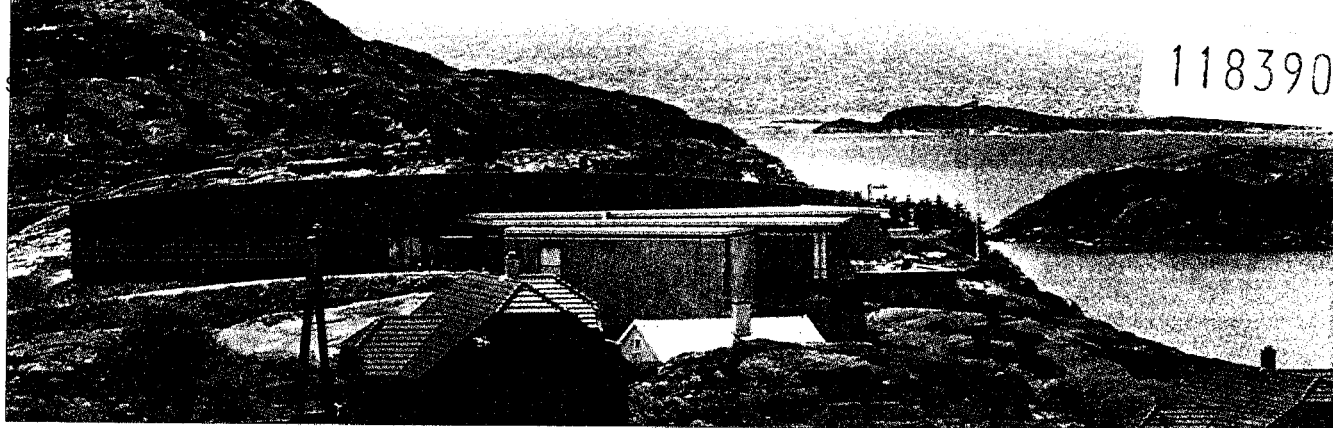

Mot havet. Nordsjøfartmuseet er et minnesmerke om Telavågs utslettelse og de mange som mistet sine liv på havet og i tysk fangenskap.

ALLE FOTO: SVEIN E. FURJULUND

Såre krigsminner i Telavåg

Ennå våkner han om natten av skrikene fra fortvilte sjøfolk som bølgene skylte bort. Nå er utstillingen om krigsseilerne på plass i Nordsjøfartmuseet, og båten hans er med.

ELSE BRUDEVOLD

Telavåg

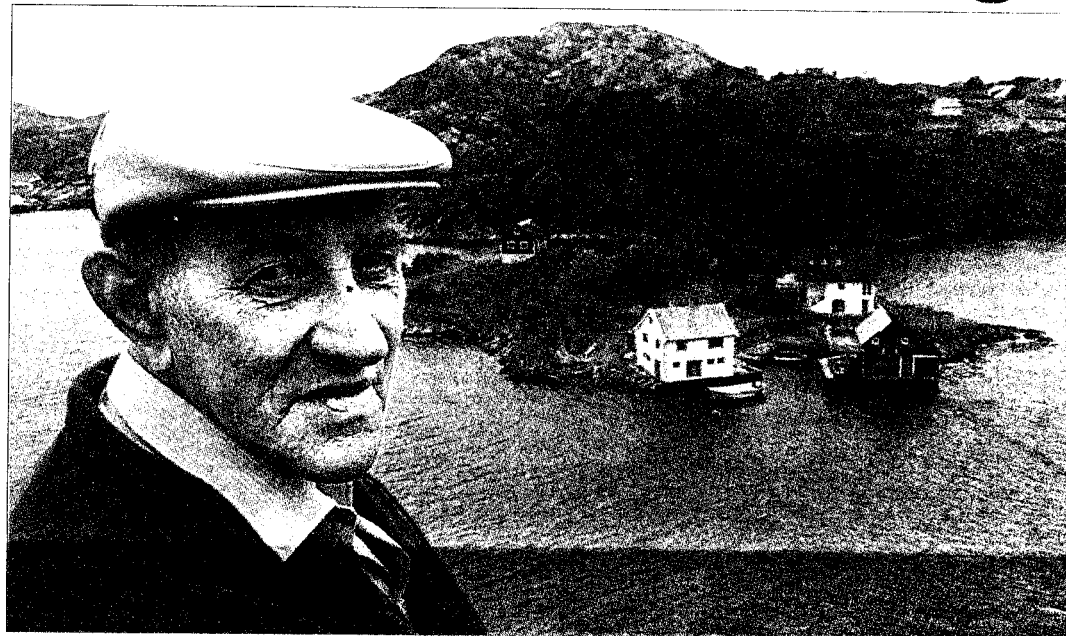
– Det er sårt å minnes, kommer det stille fra Ingvar Selstø, (79) mens han leser om eskorteskippet «Potentilla», den norske korvetten som stampet over Atlanteren under siste krig. Fra Liverpool til Newfoundland, der en ny eskorte overtok til USA eller Canada. Mens mannskapet på «Potentilla» fikk noen dager på basen før det bar ut i havet igjen og ny eskorte hjem til Liverpool. Selstø var ung matros om bord, og et bilde nederst i høyre hjørne viser en smilende nordmann på dekk.

– Vi eskorterte de allierte konvoiene, og vi var fire norske korvetter og to engelske destroyere. Jeg husker da den norske eskorte-båten «Norbrisa» gikk ned, og vi klarte å berge 39 mann. Vi gikk alltid sist i eskorten, og minnet om hjelpeløse sjøfolk i bølgene blir aldri borte. Vi klarte jo ikke å redde alle.

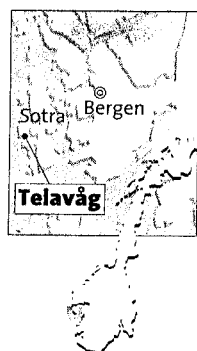
Historien bevart

Han var ung og uredde den gangen for over 50 år siden da han dro fra Telavåg i en fiskekutter til Skottland. Nå er han glad for at bygda har fått sin historie fra siste krig plassert bak solide steinmurer og at også krigsseilerne er med. På linje med Telavåg-tragedien som slo ned i bygda den 26. april, 1942, og endte med at det livsfriske kystriket ble tilintetgjort og 72 mann sendt til Sachsenhausen. 31 kom aldri tilbake. Simon Øvretveit (84) var en av dem som gjennomgikk tyskernes helvete, men overlevde, og nettopp han har vært en ildsjel for å få opp museet.

Som et evig landemerke troner den kompakte steinkolossen her på Nipafjellet og glir naturlig inn i bergets bølgende formasjoner. Mens selve fasaden fronter storhavet, der folket fra Telavåg

Sjømann og fisker. Ingvar Selstø begynte igjen som fisker da han kom hjem fra England i 1945, men minnene fra eskorten over Atlanteren blir stadig sterkere.

har hentet sitt brød i tuse-ner av år. På de karrige knausene rundt den lune Årvika og Vågen har de klort seg fast siden steinalderen.

Også unge

Bestyrer Egil Christopher-sen forteller at også mange skoleklasser besøker museet, som ble offisielt åpnet 26. april i fjor og hadde 11 000 besøkende i 1998. Denne onsdagen har også en gruppe fra Universitetet i Bergen omvisning og seminar

– Folk er ikke lei krigen?
– Alle er vokst opp med

Overlevde. Simon Øvretveit overlevde Sachsenhausen og var en av ildsjelene for å få reist Nordsjøfartmuseet.

historien om Telavåg, og nå har vi også fått krigsseilerne på plass, sier Christopher-sen, som er ansvarlig for begge utstillingene. Han er særlig glad for at telavågingen Ingvar Selstø har tatt seg en tur opp bakkene for å se igjen en dramatisk periode av livet sitt.

– «Potentilla». Hun overlevde jo krigen og ble over-tatt av den norske marine. Ble døpt om til «Sørøy», og jeg hadde militærtjenesten om bord der for 52 år siden, lyder det på klingende bergensk fra Kjell Andersen

(71). Han er en av mange på pensjonisttur.
Da glir det et lunt smil

over ansiktet til den gamle krigsseiler: «Ja, ho var seig, ho «Potentilla».

Aftenposten

Hv
kr
d